

Jo Van Ammers-Kuller:

UPORNICE

ROMAN

PRIHOD

Mrzlega novembrskega popoldneva leta 1840 je koračil Hendrik Coornvelt, kandidat božje učenosti in sin posestnika volnarne, Ludvika Coornvelta, skozi prazne, vetrovne, umazane, vlage polne ulice svojega rojstnega mesta Leiden proti Witte Portu; tam je kanil pred gostilno 'Amsterdamski grb' počakati na poštni voz, ki je ob pol štirih prihajal iz Haaga, daleč naokoli radi svoje brzine slavnega voza firme van Gent & Loos, ki je zmogel preleteti razdaljo do mesta učenjakov v neverjetno kratkem času, v eni uri in treh četrtilih.

Mladi župnijski kandidat v do vratu zapetemu suknjiču iz črnega blaga je imel na glavi zelo svetel in zelo visok blok, okrog vratu pa široko črno zavratnico, ki je le deloma krotila njegove vsakebi stremeče "Vatermorderje"; v črno orokavičenih rokavah je držal z okroglim gumbom iz slonovine okrašeno palico, znamenje moškega dostojanstva, brez katere se po navadi noben mlad mož iz dobre hiše ni pokazal na cesto.

Zdama je odšel brez plašča, četudi je od severovzhoda bril izdajalski veter in je komaj pred nekaj tedni prebolel neprijetno vnetje desnega ušesa. S težavo se je izmuznil materini skrbi in posmehu sestra, ko so mu vsilile debeli, kosmati suknjič. Čeprav se je Hendrik

Coornvelt zavedal, da mora biti kot vodnik in dušni pastir svoje občine vzvišen nad vsem ničemurnostmi sveta, se je danes opoldne vendarle dlje zadržal pred ogledalom v svoji spalnici, kakor pa bi mu po strogi presoji smela pripustiti pravovernost vest.

V vetrovom izpostavljeni Witte Port ga je vodil resen namen, da počaka tam na mlado damo, ki se pripelje s pošto: na sestrično, ki je še ni poznal. Bila je edini otrok umrle sestre njegovega očeta in je po večmesečnem čakanju na primerno družbo prepotovala v varstvu nekega družinskega prijatelja dolgo pot iz Pariza v Haag. Hendrik je stopal po Breestraatu in zadrževalo živostjo vihtel svojo palico, zraven pa je smehljaje se mislil na mladostno razvneto pismo, ki ga je bila ista sestrična pred nekaj meseci pisala njegovemu očetu in kjer je prav s tolikšno mlado nespametjo kakor objestnostjo razodela svoj načrt da pride sama in brez spremstva na Holandsko.

Kakšen ogaben ohlip je bril skozi Noordeinde! Trzil je z rameni, kakor bi ga stresala mrzlica. Mahoma se je zavedel grozeče možnosti novega prehlada, ki bi pravično kaznoval njegovo ničemurnost; svest si svoje krivde je prestal opletati s palico. Teda se mu je zadelo, da je za brušenim steklom nekega okna velikih hiš prestregel beli zablesk ženskega obraza: kaj si bo pač mislila Kobetja, hči njegovega učitelja in vodnika dominusa Dermouta, če ga je videla na tako posveten način stopicati mimo hiše!

Toda zastavna krčmarica pri "Beurs van Amsterdam," ki je poznala svoje ljudi in ga je s spoštljivim pozdravom, čes da "gospa župnika zebe," potisnila k toplemu kamninu v sobi za goste, mu nalila skodelo dišeče kave in ga obsula z vsemi mestni novicami, ki jih je vedela več kakor brivec ali pa ženska, ki je nosila vodo in kurila ogenj, mu je pomogla, da se je otreseel potrtosti. S hrbotom obrnjen k prijetno grejočem ognju je zadovoljen motril v velikem obrabljenem žrcalu svoj vitki, predpisno temni pojav in svoj resni, skoraj mračni obraz; polagoma se mu je vrnila mirna samozavest in prijetna gotovost, da je vrl mlad gospod iz dobre hiše, poklican, da vodi svoje sotrpine v tej slozni dolini po potih čednosti in v nebesa.

In glej! Pravkar je srknil zadnji požirek svoje kave, ko je velika, gugajoča se kočija zagrmela po okroglem kamenu Witte Porta; postiljon je trobil, da je odmevalo od tihih, častitljivih hišnih slemen, služinčad gostišča je planila na cesto in debela krčmarica se je razšopirila med vrati. Psi so bevskali, paglavci so se drli, siromaki so v svojih lesenih čevljih priklopotali iz malih stranskih ulic in zagat, v upanju, da bodo smeli temu ali onemu težko obloženemu potniku odvleči njegov kovčeg. Beraci so zlezli iz temnih kotov mestnih vrat na svetlo, sluga na nasproti ležečem pragu se je postavil kakor treba, dočim so se na vseh, pravkar še nemih in mrtvih oknih prikazali radovalni obrazi domačih bčera in služkinj. Vse je živelo le od tega velikega trenutka, ko se je ulica prebudila iz svoje mrtve zaspanosti v veseli vrvež in se

je pripeljal voz, ki je vzdrževal zvezo s širnim svetom, ki je bil siv od prestolniškega prahu ali pa rjav od mastne zemlje vežbališča, in v čigar trebusasti, temni notranjščini so se poleg pisem in "Haaškega Tageblatta" utegnili skrivati bog ve kako čudni in neznani obrazi.

Tokrat so prišli radovedneži, sluga, pglavci, služkinje in domače hčere na svoj račun. Že ta večer se je razvedelo po vseh hišah Breestraata in Rapenburga: starega Coornvelta prvorojeni sin je prišel po mlado damo, ki se je pripeljala s poštnim vozom, po popolnoma tuje bitje, osirotelo nečakinja svojega očeta. Vseposvot so pričali živahno pogrevali zaprašenost, vendar še ne pozabljeno zgodbo: kako je mati omenjenega dekleta, najmlajša hči častivrednega Coornvelta blagopokojnega spomina, pred dva in dvajsetimi leti privolila, da jo je odpeljal neki francoski glasbeni učitelj, kako so ji v daljnem in razuzdanem Parizu tekli dnevi brčkone v grešni zavestni krivdi in kako je lanske zime kot uboga vdova tam umrla. In mlade deklice, ki so se rdeče do ušes sklanjale nad pletenje nogavic in naslušale saj se res ni pripetilo vsak dan, da si v leidenskih dobrih hišah čulo govoriti o ugrabljenih in očetovih preklestvih — so ponoči lahko premišljevale o dvojnem nauku, ki jim ga je dala ta strahovita prigoda: prvič o tem, da so francoski učitelji glasbe razuzdana bitja brez časti, in drugič, da so deklice, ki se drznejo kljubovati očetovi vrhovni oblasti, kakor je pokojna Ana Coornvelt, obsojene v sramoto, bedo in v grizenje vesti.

Mladih dam pa ni tragični roman Ane Coornvelt nič manj zanimal kakor dejstvo, da se je njena hči očitno pripeljala iz Pariza v širokem krilu iz škotske svilne namestu v razpoložljivo primerni žalni obleki, kar bi človek pričakoval od sirote, in da ni imela — saj je bila le otrok glasbenega učitelja — le z drobnimi cvetkami ozaljšane šala, pač pa vrhu tega še kožuvinast muf, ki ji je na svilenem traku visel okrog vratu.

Gotovo je zgoraj omenjeno škotsko svileni krilo zakrivilo, da sta bila sprejem in pozdrav vse drugačna, kakor si ju je pa zamislil Hendrik Coornvelt. Oziral se je po mladi dami v žalnih tenčicah in zamolklo črni obleki, pripravljen, da ji proži roko in ji po strmih lestvinih stopnjah pomore z voza; zraven bi ustrezajočim ušesom lahko zaupal že poprej skrbno izbrane stavke o krščanski vdanosti v voljo božjo. Radi tega je komaj opazil majhno, živahno stvarco v svetlem krilu s cvetnim šalom in velikim kožuvinastim mufom, ki je ročno in urno skočila z voza, odklonila ustrezljivo roko nekoga sopotnika in z žuborečim brbljanjem zaupala kovčeg in skatle enemu izmed poštnih hlapcev. Svoje zmote se je zavedel šele tedaj, ko je za njenim zvihanim klobukom iz zelenega zameta mahoma zaslišal besedo "Coornvelt," katero je njen visoki, petja vajeni glasek s tujim prizvokom razločno in ukazujoče spregovoril.

"Mlada gospodična Sylvain —"

Zvihani zeleni klobuk se je hipoma okrenil k njemu in tik pred njegovimi očmi je zasijalo majhno, temno dekleško obličje z živo rdečimi, smejočimi se usti in z velikimi, svetlimi črnimi očmi. "Ah! mon cousin

Coornvelt, enchantee de vous voir!"

Mladi mož je snel svoj klobuk, ga tiščal k prsim in s poklonom zatrdil, da je "Hendrik Coornvelt, njej na razpolago." Ta svečani pozdrav je napravil na francosko deklico močan vtis; njen smejoči se obraz se je zresnil, ročici v zelenih rokavicah sta dvignili škotsko krilo in sledila je tako ljubka in globoka "reverenca," kakršne še ni videl pri nobenem dekletu. Ker je bil pravi sin svoje zemlje in svojega časa, je takoj pomislil na voznike, na gostilničarko, na slugo in na sosede, ki so brezdvoma videli to vseskozi neholandsko ceremonijo in bodo govorili o njej po vsem Leidenu. V zadregi se je ogledal po kaki opori in se osorno zadril nad starim dedcem, ki je čakal z ročnim vozičkom: "Le brz na voz s temi kovčegi in skatlami, saj že zadosti dolgo stojim tu v mrazu!"

Nato je ponudil komolec deklici, ki je drgetala od mraza in bila skrila svoje roke v brezkončnost svojega mufa. Ona pa je spregledala njegovo kretnjo in popadla velik štirikoten, v zeleno grobo blago zaviti pred-

met, ki ga je poštni hlapec pravkar podajal staremu taligarju. "To poneseva sama," je urno vzkliknila in preden se je Hendrik Coornvelt zavedel, kaj se godi z njim, ga mu je potisnila v roko.

"To je namreč moj ptiček," je izjavila s svojim ljubeznivim, pojočim glasom. Zopet je njen obrazek, ki ga je razsvetljeval nad vse ljubek smehljaj, zasijal tik pred njegovim.

"Hvala lepa, dragi bratranec; lepo od tebe, da si pripravljen nesti mesto mene."

Tako je koračil častiti kandidat Hendrik Coornvelt ob strani svoje sestrične skozi vetrovni in glinasto vlažni Noordeinde. V njegovi, od zadrege rdeči glavi je kljuvala zavest, da

ga za napol zastrtimi okni duje nešteto porogljivih skih oči. Kajti bodoči župnik je šel po cesti z zelo po no oblečeno mlado damo je vrhu tega vlačil s seboj čjo kletko pod grobim zel pogrinjalom, ni kaj ustrezal umrjenemu dostavu svojega poklica.

"Pomisli, most mi je To je zvonik cerkve sv. in tamle je brčkone pekar oglu."

Marija Elizabeta Sylva od veselja zaploskala, muf zplesal na svilenem "Mat! je imela album z mi akvarelnimi risbami, je napravila se v svojih škkih letih; več kakor mi je pravila o Leidenu!"

Vabilo na delniško sejo

Tem potom se naznanja vsem delničarjem in delnicam črkam North American Bank Co., da se bo vršila letna delniška seja v sredo, 12. januarja, 1944 ob osmih zvečer v Kanusovi dvorani, 6131 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. Na tej seji bo volitev direktorija za leto 1944 in druge zadeve, ki spadajo na letno sejo.

Za
THE NORTH AMERICAN BANK CO.
J. L. SURTZ, tajnik.

Dekleta in žene!

Če ste namenjeni kupiti kožuh (Fur Coat) za drugo ali še za to vas opozarjam, da kupite istega kakor hitro vam je mogoče radi goja vzroka, katerega ne morem tukaj omeniti. Ne recite pozneje, da nisem opozoril.

Sedaj je tudi najboljši čas, da si naročite fino spomladansko ING suknjo ali suit direktno iz tovarne, če želite iste dobiti za VELA NOC.

Ne pozabite, da so to vojni časi. Se vam toplo priporočam
BENNO B. LEUSTIG
EN 3426 ali EN 2920 1034 Addison Rd.

LETNA DELNIŠKA SEJA SDD
NA 10814 PRINCE AVE.

Ker se je letna delniška seja 12. decembra t. l. izjavila, razpisujemo podpisani drugo delniško sejo v nedeljo, 9. januarja, 1944, točno ob 2:30 popoldne v navadnih prostorih na 10814 Prince Ave.

DIREKTORIJS SDD,
10814 Prince Ave.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v
vsaki slovenski hiši

CLEVELAND ORCHESTRA
RUDOLPH RINGWALL, dirigent
SEVERANCE DVORANA:
Četrtek, 6. januarja, 8:30 zvečer
Sobota, 8. januarja, 8:30 zvečer
EFFRAM ZIMBALIST, violina
VES ČAJKOVSKI PROGRAM
V SEVERANCE HALL, CE 7300.

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranci, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metoda bolnišnice pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH
HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo
423 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.

Telefon: MAin 6016.

(Wed. — x)

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1146 E. 61st St.
HE 2730.

NOVICE... z vsega sveta

NOVICE... ki jih potrebujete

NOVICE... ki jih dobite še sveže

NOVICE... popolnoma nepristranske

NOVICE... kolikor mogoče originalne

NOVICE... ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo